

Biežāk uzdotie jautājumi par darba laiku

Publicēts: 07.07.2020.

Biežāk uzdotie jautājumi par darba laiku

1. Vai darba laiks ietekmē manu darba algu?

Jā, darba laiks ir saistīts ar Jūsu darba algu. Tāpēc, lai saņemtu atbilstošu samaksu, Jums vienmēr ir jāseko līdzi savai darba uzskaiti - jāpārbauda, kā darba devējs uzskaita Jūsu nostrādāto darba laiku.

2. Ko darīt gadījumos, kad šaubos par saņemto darba algu un nostrādāto darba laiku?

Tiklīdz Jums rodas šaubas par nostrādāto darba laiku un saņemto darba samaksu vai citi jautājumi, tos pie darba devēja jānoskaidro uzreiz, jo pēc tam pierādīt kaut ko ir ļoti sarežģīti.

3. Kad man ir tiesības uz pārtraukumiem darbā?

Ja Jūs strādājat ilgāk par 6 stundām, Jums ne vēlāk kā 4 stundas no darba sākuma ir tiesības uz pārtraukumu. Pārtraukumam jābūt vismaz 30 minūtes garam. Tā ilgumu darba devējs nosaka pēc konsultācijām ar darbinieku pārstāvjiem.

4. Kam ir tiesības uz papildu pārtraukumiem darbā?

Papildus pārtraukumi ir jāpiešķir darbiniekiem bērna barošanai un tiem, kuri darbā pakļauti īpašam riskam.

5. Vai par virsstundu darbu man pienākas papildu atlīdzība?

Par nostrādātajām virsstundām Jums pienākas piemaksa ne mazāk kā 100% apmērā no noteiktās stundas vai dienas algas likmes. Tomēr tā kā samaksa par nostrādātajām virsstundām bieži netiek veikta pilnā apmērā, Jums jāpievērš uzmanība, lai alga par padarīto būtu adekvāta Jūsu nostrādātajam darba laikam.

6. Vai man ir tiesības nestrādāt virsstundas?

Par virsstundu darbu Jums rakstiski jāvienojas ar darba devēju. Ja šādas rakstiskas vienošanās nav, Jums ir tiesības nestrādāt virsstundas. Tomēr jānorāda, ka darba devējam ir tiesības nodarbināt darbinieku virsstundu darbā bez viņa rakstiskas piekrišanas šādos izņēmuma gadījumos:

ja to prasa sabiedrības visneatliekamākās vajadzības;

lai novērstu nepārvaramas varas, nejauša notikuma vai citu ārkārtēju apstākļu izraisītas sekas, kas nelabvēlīgi ietekmē vai var ietekmēt parasto darba gaitu uzņēmumā;

steidzama, iepriekš neparedzēta darba pabeigšanai noteiktā laikā.

7. Kā rīkoties, ja vēlos saņemt attiecīgu algu par virsstundu darbu, bet nevaru to pierādīt, jo nav rakstiskas vienošanās ar darba devēju?

Šādos gadījumos Jums pašam ir jābūt aktīvākam, jāseko līdzi savam darba laikam un jādodomā „soli uz priekšu”, nevis akli jāpaļaujas uz darba devēju.

8. Kuros gadījumos darbiniekam ir tiesības strādāt nepilnu darba laiku?

Darba devējam jānodrošina iespēja strādāt nepilnu darba dienu grūtniecēm, sievietēm gadu pēc bērna piedzimšanas un tām, kuras baro bērnu ar krūti – visā barošanas laikā, kā arī darbiniekam, kuram ir bērns līdz 14 gadu vecumam vai bērns invalīds līdz 18 gadu vecumam. Tāpat, ja uzņēmumā ir tāda iespēja, darba devējs var atļaut darbiniekam strādāt nepilnu darba laiku.

9. Kādas ir tiesības nepilnu darba laiku strādājošiem?

Ja Jūs strādājat nepilnu darba laiku, Jums ir tādas pašas tiesības, piemēram uz apmaksātu ikgadējo atvaļinājumu, kā tiem cilvēkiem, kuri strādā normālu darba laiku.

<https://www.lm.gov.lv/lv/biezak-uzdotie-jautajumi-par-darba-laiku>